

B&W Adviesnota

Onderwerp	Ontwerpregeling openbaar lichaam Regio Noord-Limburg
Zaaknummer	
B&W datum	3 juni 2025
Naam steller	Medewerker team Concern
Teammanager	Teammanager team Concern
Portefeuillehouder	Wim de Schryver

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Wim de Schryver op 26 mei 2025

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter bespreking aanbieden aan Raad

Advies

1. Het ontwerpbesluit tot het treffen van het openbaar lichaam Regio Noord-Limburg vast te stellen en overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de gemeenteraad te sturen.
2. Het raadsvoorstel vast te stellen en de gemeenteraad overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen de gelegenheid te geven om zijn zienswijze in te dienen omtrent het ontwerpbesluit, bedoeld onder punt 1.

Inleiding

Op 25 februari jl. heeft uw college zich gecommitteerd aan het proces om de regio Noord-Limburg per 1 januari 2026 te formaliseren als een openbaar lichaam onder de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daartoe hebt u de notitie 'De regio georganiseerd' vastgesteld, evenals een bijhorende tijdlijn. De Noord-Limburgse gemeenteraden zijn naar aanleiding van uw besluit, en de besluiten van de andere colleges, vervolgens over deze intentie geïnformeerd middels een uniforme raadsinformatiebrief.

Volgens het vastgestelde proces heeft ieder college individueel het gesprek met de eigen raad gevoerd over de vraag waarom het nu opportuun wordt geacht om de regio te formaliseren als een openbaar lichaam. Het rapport van &Van de Laar en het eindadvies van het regionaal aanjaagteam zijn daarvoor ter hand gesteld aan de raden en vervolgens nader geduid. In Venray is dit besproken tijdens het sprekersplein van 8 april 2025. Vervolgens heeft er op woensdag 16 april jl. een regionale raadsbijeenkomst plaatsgevonden met als centrale vraag hoe de regionale samenwerking in een openbaar lichaam vorm zou kunnen krijgen en welke positie de gemeenteraden hierin zouden kunnen hebben. Een door de griffiers opgesteld verslag van deze bijeenkomst treft u bijgevoegd aan.

Met dit collegevoorstel wordt de volgende stap gezet in het proces, namelijk de vaststelling van de ontwerpregeling. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) krijgen de gemeenteraden hierbij tevens de gelegenheid om een zienswijze te formuleren op het ontwerpbesluit.

In een later stadium dit jaar wordt aan de gemeenteraden gevraagd om toestemming te verlenen waarna de colleges definitief kunnen overgaan tot het treffen van de regeling.

U wordt geadviseerd om de ontwerpregeling vast te stellen en voor een zienswijze aan de gemeenteraad te sturen. In dit collegevoorstel ontvangt u een nadere duiding op de ontwerpregeling.

Beoogd resultaat

Oprichten van het openbaar lichaam regio Noord Limburg

Argumenten

De ontwerpregeling is vormgegeven als een collegeregeling. Dat wil zeggen: enkel de colleges van Noord-Limburg zijn formeel deelnemer in de samenwerking en er gaan géén raadsbevoegdheden over naar het nieuw op te richten openbaar lichaam. De gemeenteraden waren, zijn en blijven bevoegd om de regionale visie individueel vast te stellen. Binnen de kaders van de regionale visie wordt het openbaar lichaam opgericht om het navolgende openbaar belang te behartigen (artikel 4 van de ontwerpregeling):

- het op interregionaal, nationaal en internationaal niveau positioneren, handhaven en uitbouwen van het profiel van de regio Noord-Limburg als gezondste regio;
- het creëren van een optimale, regionale (beleids-)afstemming tussen de gemeenten;
- het stimuleren van het vestigings- en verblijfsklimaat voor inwoners en bedrijven in de regio Noord-Limburg;
- het organiseren van een adequate vorm van samenwerking tussen overheid en maatschappelijke partners ter behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's zoals die nader worden uitgewerkt in een regionale agenda.

Om dit openbaar belang te behartigen krijgt het op te richten openbaar lichaam in de ontwerpregeling, binnen de kaders van de door de gemeenteraden vast te stellen regionale visie, de volgende taken (artikel 5 van de ontwerpregeling):

- a. het uitvoeren van de Regiovisie;
- b. het op basis van de Regiovisie vaststellen van een uitvoeringsprogramma;
- c. het organiseren van de inzet van de gemeenten op de thema's van het uitvoeringsprogramma;
- d. het gezamenlijk optrekken op de thema's van het uitvoeringsprogramma naar de provincie Limburg, Rijksoverheid, Europese en nationale instellingen, bedrijven en overheden;
- e. het regisseren van de uitvoering en monitoren van de opgaven uit het uitvoeringsprogramma;
- f. het signaleren van en inspelen op ontwikkelingen die van meerwaarde zijn voor de regio Noord-Limburg;
- g. het faciliteren van overleg, kennisdeling en ontmoeting in de regio;
- h. het optreden als kassier van de Regio Deal(s) met het Rijk en de Investeringsagenda met de provincie Limburg;
- i. het beheren en inzetten van investerings- en stimuleringsfondsen binnen de thema's van het uitvoeringsprogramma.

Uiteindelijk wordt de slagkracht van het samenwerkingsverband bepaald door de bevoegdheden die door de colleges worden overgedragen aan het openbaar lichaam. Om de samenwerking zo compact mogelijk te kunnen houden is in artikel 6 van de ontwerpregeling als uitgangspunt gedefinieerd dat de colleges slechts de volgende bevoegdheden overdragen aan het openbaar lichaam:

- a. het vaststellen van subsidieregelingen voor regionale en nationale investerings- en stimuleringsfondsen en het op basis daarvan verlenen van subsidies; en
- b. het vaststellen van een uitvoeringsprogramma.

Besluitvorming binnen en door het openbaar lichaam

Een mogelijke vervolgvraag is welke gremia bevoegd zijn om namens de colleges, binnen het samenwerkingsverband, de in artikel 6 van de ontwerpregeling genoemde bevoegdheden uit te oefenen. In dit verband wordt gewezen op de hoofdstukken 4 en 5 van de ontwerpregeling. Een openbaar lichaam bestaat op basis van de Wgr per definitie uit een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). De samenstelling van deze gremia is in de voorgestelde regeling gebaseerd op de volgende systematiek:

- Ieder college wijst uit zijn eigen midden één lid van het algemeen bestuur aan, alsmede een plaatsvervanger. Het is aan ieder college voor zich om te bepalen of dat de burgemeester is, of een bij de regionale samenwerking betrokken wethouder.
- Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en twee andere leden van het dagelijks bestuur aan.

Tot de taken en de bevoegdheden van het dagelijks bestuur van de regeling behoren, naast de wettelijke bevoegdheden:

- a. het voorstaan van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het samenwerkingsverband van belang is;
- b. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband, waaronder het voorbereiden van de ontwerpbegroting en het opstellen van de voorlopige jaarrekening;
- c. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding;
- d. het verlenen van subsidies;
- e. het aannemen, schorsen en ontslaan van personeel, dit met uitzondering van de secretaris.

Op basis van voorliggende ontwerpregeling heeft het algemeen bestuur in ieder geval de volgende taken, die niet aan het dagelijks bestuur kunnen worden overgedragen:

- a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
- b. het vaststellen van de jaarrekening;
- c. het vaststellen van het uitvoeringsprogramma;
- d. het vaststellen van een subsidieregeling;
- e. het instellen van bestuurscommissies, en;
- f. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming.

Verder heeft het AB alle bevoegdheden die het samenwerkingsverband heeft en die niet aan het DB of de voorzitter zijn opgedragen.

Stemverhoudingen

Bij het ontwerpen van de regeling is meermaals gesproken over het vraagstuk stemverhoudingen, waarbij de volgende scenario's zijn verkend:

- One man, one vote;
- Stemrecht naar rato van het aandeel in de kosten;
- Gestaffelde stemverhouding.

Tijdens een bestuurlijk overleg op 20 mei jl. heeft er specifiek over het onderwerp 'stemverhoudingen' een gedachtewisseling plaatsgevonden. Tijdens dit overleg heeft iedere gemandateerde namens de eigen gemeente een positie ingenomen. Deze positie varieerde van stemmen op basis van unanimiteit (al dan niet als streven), 'one man one vote' tot stemrecht naar rato. Na een gedachtewisseling over en weer werd er niet afwezend gekeken naar het compromisvoorstel zoals dat eerder door Venray is ingebracht, namelijk:

- Ieder AB-lid heeft één stem (daarbij is tijdens de bestuurlijke 'de helft + 1' als uitgangspunt genomen); en
- Een meerderheid o.b.v. het aantal inwoners.

Gelijktijdig werd in deze bestuurlijke tussenronde onderstreept dat een stemming niet vaak voorkomt, en het in het belang van de regio is om onderling te streven naar unanimiteit. Desalniettemin werd onderschreven dat het wel goed is om een terugvalscenario achter de hand te hebben voor een geval waarin unanimiteit niet mogelijk is. Op basis van deze contouren heeft er ruggespraak plaatsgevonden met Boels Zanders die mede geadviseerd heeft op de integrale ontwerperegeling. Op basis van het 'onderhandelingsresultaat' uit de bestuurlijke tussenronde is het volgende artikel geformuleerd voor de werkwijze van het algemeen bestuur:

1. Het algemeen bestuur vergadert in beginsel zes maal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig acht, of ten minste twee leden dit vragen onder schriftelijke opgave van de te behandelen onderwerpen.
2. De leden streven in hun besluitvorming naar consensus. Als ten aanzien van een agendapunt geen consensus kan worden bereikt, wordt het betrokken agendapunt aangehouden tot de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur. In die vergadering vindt de besluitvorming plaats op basis van een gekwalificeerde meerderheid van stemmen, waarbij:
 - i. er sprake dient te zijn van een gewone meerderheid van stemmen van het ter vergadering aantal aanwezige leden. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft in dat verband één stem, en;
 - ii. het aantal aanwezige leden dat vóór het voorstel stemt, gezamenlijk minimaal 50% van het inwonertal van de deelnemende gemeenten dient te vertegenwoordigen. Voor de berekening van het aantal inwoners wordt uitgegaan van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek opgemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het betreffende jaar.
3. Op de vergaderingen van het algemeen bestuur is artikel 22 van de wet van toepassing. Het algemeen bestuur stelt voor zijn werkzaamheden een reglement van orde vast.

Portefeuillehoudersoverleggen

In de huidige, bestaande samenwerking overlegt u binnen portefeuillehoudersoverleggen (PHO's) met uw collega's. Deze PHO's hebben geen besluitvormende bevoegdheid, maar zijn bedoeld voor inhoudelijke afstemming. Onder de Wgr bestaat de mogelijkheid voor het AB, het DB of de voorzitter om commissies van advies in te stellen. Denkbaar is dat de PHO's een formele adviesrol richting het AB krijgen: inhoudelijke afstemming kan dan plaatsvinden in het PHO, terwijl de besluitvorming (met een eventueel advies vanuit het PHO) is voorbehouden aan het AB. De ontwerpregeling voorziet in deze mogelijkheid, maar de instelling van deze commissies van advies kan in een later stadium plaatsvinden. Dit wordt nu nog niet geregeld met het ontwerpbesluit.

Raadsadviescommissie

Tijdens de regionale raadsbijeenkomst op 16 april jl. hebben de aanwezige raadsleden aangegeven graag een formele positie voor de gemeenteraden te willen borgen binnen het openbaar lichaam. Hoewel de gemeenteraden formeel geen deelnemer in de regeling zijn, heeft de wetgever voorzien in de mogelijkheid om binnen een collegeregeling te werken met een raadsadviescommissie. Het doel van een dergelijke commissie is tweeledig: enerzijds kan de commissie het AB adviseren; anderzijds fungeert de commissie als adviseur van de raden. Door raadsleden actief te betrekken bij de inhoud van het samenwerkingsverband wordt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden versterkt, zo is het idee. Aangezien deze wens is geuit tijdens de raadsbijeenkomst op 16 april, wordt er in de ontwerpregeling al geanticipeerd op een raadsadviescommissie.

Inhoud en vorm: parallelle sporen

Tijdens de regionale bijeenkomst op 16 april hebben de aanwezige raadsleden de wens uitgesproken dat de herijking van de regionale visie en de herijking van de governance zo goed als mogelijk gelijktijdig in procedure worden gebracht. Hoewel de governance van een openbaar lichaam niet afhankelijk is van de inhoud van de regionale visie, wordt erop gekoerst om de startnotitie voor de regionale visie gelijktijdig met de ontwerpregeling te behandelen. Het gaat dan om de vergadercyclus van september 2025

Kanttekeningen of risico's

In aanvulling op wat geschreven is over het besluitvormingsproces en stemverhoudingen: wanneer het op een gewogen stemming aankomt wordt het besluit verdaagt naar een volgende vergadering. In de praktijk is het mogelijk dat een AB lid en ook zijn vervanger niet in staat is die vergadering bij te wonen. Een AB-lid van een andere gemeente zou dan bij volmacht moeten kunnen stemmen namens Venray. Dat wordt niet geregeld in de ontwerpregeling maar is een punt van uitwerking in het reglement van orde van de vergaderingen van AB. Dat zullen we te zijner tijd in moeten brengen.

Communicatie

Anders dan met de raad is op dit moment geen nadere communicatie van toepassing.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

september 2025: Indienen zienswijze gemeenteraad.

oktober 2025: Weging zienswijze en mogelijke aanpassing van de ontwerpregeling.

november 2025: Toestemming gemeenteraden.

december 2025: definitief besluit colleges B&W.

1 januari 2026: inwerkingtreding openbaar lichaam

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

Ontwerpregeling

Verslag regionale raadsbijeenkomst 16 april 2025

Reactienota Boels Zanders

Raadsvoorstel

Raadsbesluit

Naslagwerk

N.v.t.

Verslag regionale raadsbijeenkomst - Herijking Governance Regio Noord-Limburg

16 april 2025, Villa Flora te Venlo

I. Afttrap door burgemeesters Scholten en Vostermans

Dhr. Scholten geeft aan dat de raden in februari 2025 door de colleges zijn geïnformeerd over het voornemen om een volgende stap te zetten in de regionale samenwerking in Noord-Limburg. Met het toenemen van het ambitieniveau van de samenwerking tussen de gemeenten in de regio Noord-Limburg en het sluiten van de Regio Deals van 2020 en 2024, zijn ook de bestuurlijke en ambtelijke intensiteit en de financiële belangen rondom de regionale samenwerking toegenomen.

De colleges van de acht Noord-Limburgse gemeenten hebben bureau &VandeLaar om advies gevraagd over de toekomst van de regionale samenwerking in onze regio. Dit rapport is ook beschikbaar gesteld aan de gemeenteraden. Bureau &VandeLaar adviseert om de regionale samenwerking te formaliseren in een openbaar lichaam. Deze lijn wordt onderschreven door de colleges in Noord-Limburg.

De afgelopen periode hebben de raden al met het eigen college kunnen discussiëren over het 'waarom' van deze formalisatie. Tijdens de bijeenkomst vanavond zal vooral de 'hoe-vraag' centraal staan.

Dhr. Vostermans vult aan dat de bijeenkomst van vanavond ook tot doel heeft om met de aanwezige raadsleden van de acht Noord-Limburgse gemeenten te verkennen op welke wijze de positie van de raden t.a.v. de regionale samenwerking verbeterd kan worden. Dit vraagt dat raden en colleges samen afstemmen wat ieders rol is en waar ieders verantwoordelijkheid ligt.

II. Ambtelijke toelichting op het proces en de inhoud

Jonathan Felix (senior adviseur bestuurszaken bij de gemeente Venlo en ambtelijk ondersteuner van de door het regionale secretarissenoverleg ingestelde regionale werkgroep governance) geeft ter vergadering een uitgebreide presentatie waarin de aanleiding voor het proces nogmaals wordt geschetst als ook de karakteristieken van een openbaar lichaam en de wijze waarin de beoogde situatie verschilt van de huidige praktijk. In de presentatie wordt onder andere uitgebreid stil gestaan bij de wijze waarop de controlerende rol van de gemeenteraden ten aanzien van een openbaar lichaam is georganiseerd.

N.B. De sheets die de heer Felix tijdens de bijeenkomst heeft getoond zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Naar aanleiding van de presentatie worden door de aanwezigen de volgende vragen gesteld, dan wel opmerkingen geplaatst:

Raadslid Peel en Maas: Benadrukt de wens van de gemeenteraad van Peel en Maas om de positie van de gemeenteraden in dit proces goed te borgen.

Raadslid Mook en Middelaar: Burgemeester Scholten verwijst naar een adviesrapport. Om welk rapport gaat het precies?

- Het betreft het adviesrapport van Bureau &VandeLaar dat als bijlage bij de raadsinformatiebrief van 25 februari jl. door alle colleges met de raden is gedeeld. Ook het advies van het regionaal aanjaagteam waarin de diverse mogelijkheden t.a.v. het juridisch vehikel zijn benoemd, is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Raadslid Peel en Maas: Wie stuurt de medewerkers van het regiobureau in de nieuwe opzet aan?

- Het merendeel van de medewerkers is nu in dienst van de gemeente Venlo. In het nieuwe construct is het zo dat er een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur wordt gevormd. Dit

laatste is formeel belast met het werkgeverschap van de directeur van het regiobureau, die op zijn beurt de medewerkers aanstuurt.

Raadslid Horst aan de Maas: Wie nemen er zitting in het Algemeen Bestuur?

- De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen ieder uit hun midden een bestuurder aan die namens de deelnemende gemeente toetreedt tot het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit zijn midden het Dagelijks Bestuur.

Raadslid Horst aan de Maas: Heeft de regionale beleidsafstemming een verplichtend karakter?

- Neen. Het gaat hier bijvoorbeeld om de portefeuillehouders uit de regio die bijeenkomen en bovenregionale zaken met elkaar bespreken. Hier vindt geen besluitvorming plaats. De vaststelling van beleid blijft voorbehouden aan de individuele gemeenteraden.

Raadslid Beesel: Zijn de voors en tegens van een privaatrechtelijke stichting ook in kaart gebracht?

- Een stichting kan geschaard worden in het rijtje van de coöperatie (m.a.w. de argumenten om niet te kiezen voor een coöperatie, gelden onverwijld ook voor een stichting). Zie artikel 160 lid 2 Gemeentewet¹. De wetgever heeft in dit artikel een nadrukkelijke voorkeur voor een publiekrechtelijke entiteit geuit. Een privaatrechtelijke entiteit zoals een stichting of vereniging is slechts mogelijk indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht ter behartiging van het door de samenwerking te dienen openbaar belang.

Raadslid Beesel: Voorziet een gemeenschappelijke regeling ook in deelname door niet-overheden?

- Neen. Een gemeenschappelijke regeling betreft enkel een samenwerking tussen overheden. In regionaal verband is er ook het construct Crossroads waarin niet-overheden een positie hebben. De samenhang tussen de regio en Crossroads vergt een nadere inhoudelijke afweging die mogelijk aan de orde kan zijn bij de herijking van de regiovisie.

Raadslid Venlo: Hoe is de informatiepositie van raden geborgd in een gemeenschappelijke regeling?

- De informatiepositie raden wordt beter geborgd in een gemeenschappelijke regeling. Raden / raadsleden kunnen zich niet enkel richten tot de colleges maar ook rechtstreeks tot het Algemeen Bestuur en/of Dagelijks Bestuur van de regeling (in het huidige construct kan dit enkel via de lijn van de colleges).

Raadslid Mook en Middelaar: Hoe zit het met de bestuurlijke wegingsfactor, hebben alle gemeenten een gelijke stem in de gemeenschappelijke regeling?

- Dit is uiteindelijk een bestuurlijke keuze.

Raadslid Horst aan de Maas: Gaan de raden in het nieuwe construct ook actief samenwerken op inhoud?

- Ja, dat kan indien de raden besluiten tot oprichting van een raadsadviescommissie. Een raadsadviescommissie is een adviesorgaan voor het Algemeen Bestuur en rapporteert tevens aan de raden. Een raadsadviescommissie is nadrukkelijk niet politiek van aard. Let wel: een raadsadviescommissie kan enkel worden ingesteld indien alle deelnemende raden hiervoor kiezen.

Raadslid Venray: Is het advies van een raadsadviescommissie bindend?

- Neen, het advies is niet bindend, maar is vanzelfsprekend ook niet geheel vrijblijvend.

Raadslid Gennep: Wat wordt de positie van de raad in de nieuwe regeling?

- Colleges moeten de raden in positie brengen bij het vaststellen van beleid. Om welke beleidsinhoud het gaat, bepaalt u zelf bij de herijking van de regionale visie.

Raadslid Bergen: Wat is dan het verschil met huidige samenwerking? Raden stellen nu toch ook het beleid vast?

- In het huidige construct gaan de raden niet over het budget van de regio. Hier gaat enkel de raad van de gemeente Venlo over (begroting). Het college van de gemeente Venlo is penvoerder en kassier binnen de kaders die zijn meegegeven door de colleges van de overige

¹ Art. 160 lid 2 gemeentewet : "Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang."

gemeenten. Kortom: er blijft heel veel hetzelfde, zaken worden alleen beter geborgd. Ook lokale rekenkamers krijgen met de oprichting van een gemeenschappelijke regeling een formele positie om zaken aan de kaak te stellen die de GR aangaan. De GR behelst ook een exit-regeling.

Raadslid Mook en Middelaar: Wordt de RES in de toekomst ook ondergebracht in de regio-GR?

- Vooralsnog niet: het doel is nu om een compacte en slagvaardige gemeenschappelijke regeling op te richten die enkel betrekking heeft op de taken van het regiobureau. Hoe de samenwerking in de toekomst groeit, vergt een politiek-bestuurlijke afweging.

Raadslid Gennep: Wordt straks in GR ook al duidelijk wat het inhoudelijke spoor (regiovisie) wordt?

- Nu nog niet, de inhoud komt pas aan de orde op het moment dat de regiovisie herijkt wordt. Streven is echter wel om vorm en inhoud gelijktijdig bij de raden te brengen.

Raadslid Venray: Wat indien de raden inhoudelijk niet op één lijn zitten bij de vaststelling van de regiovisie?

- Dat maakt het ingewikkeld. Iedere raad is individueel bevoegd, wat technisch betekent dat een raad op inhoud een voorbehoud kan maken. Dit vraagt wel 'bestuurlijke lenigheid' en is ook niet de insteek van de regionale samenwerking. De uitdaging is om in de regionale visie te definiëren wat ons als regio bindt.

Raadslid Peel en Maas: Aan wie legt het Algemeen Bestuur verantwoording af?

- De leden van het Algemeen Bestuur leggen verantwoording af aan de eigen colleges en aan de eigen raad. U kunt zich als individueel raadslid ook richten tot het Algemeen Bestuur of het Dagelijks Bestuur.

Raadslid Venlo: Is het 'alles of niets' in deze regeling?

- Voor wat betreft de vorm: ja. De raden krijgen een concrete ontwerpregeling toegestuurd (na vaststelling door de colleges). Daar kunnen zienswijzen op gegeven worden door de raden, en vervolgens bepalen de raden individueel of ze toestemming geven (aan hun colleges) voor de oprichting. Op het moment dat een raad ertoe zou besluiten om geen toestemming te verlenen, dan heeft dat voor die gemeente consequenties voor de regionale samenwerking. Het uitgangspunt is echter wel: samen uit, samen thuis. Voor wat betreft de inhoud is het technisch mogelijk dat een raad afwijkend besluit, maar dat zou wel een vreemde situatie opleveren. Gestreefd wordt naar een regionale visie die herkenbaar is voor alle raden: wat bindt ons in de regionale samenwerking?

Raadslid Mook en Middelaar: het is belangrijk dat we samen het doel van de regeling voor ogen houden. Het formaliseren van de samenwerking biedt ons de mogelijkheid om onze regio sterker te positioneren ten opzichte van andere regio's, overheden en rijk (verwerving derdengelden). Samen staan we sterker.

Raadslid Peel en Maas: Het is belangrijk dat inhoud en vorm parallel lopen. Van is van belang om gemeenteraden goed te positioneren op beide sporen.

Raadslid Venlo: Is ten aanzien van het inhoudelijke spoor ook voorzien in een gezamenlijke bijeenkomst met alle raden?

- Dat staat nog niet vast, maar behoort zeker tot de mogelijkheden.

Door alle aanwezigen wordt de wens onderschreven om ook op het inhoudelijke spoor de raden stevig te positioneren, met de concrete oproep om ook voor het inhoudelijke spoor een regionale bijeenkomst te organiseren. Deze oproep wordt ter vergadering afgehecht.

Raadslid Bergen: is in het voortraject overwogen om toe te werken naar één grote regiogemeente?

- Aanneمة is dat deze variant niet op tafel is gekomen.

III. Ruimte voor dialoog aan de hand van stellingen en vragen van aanwezige raadsleden

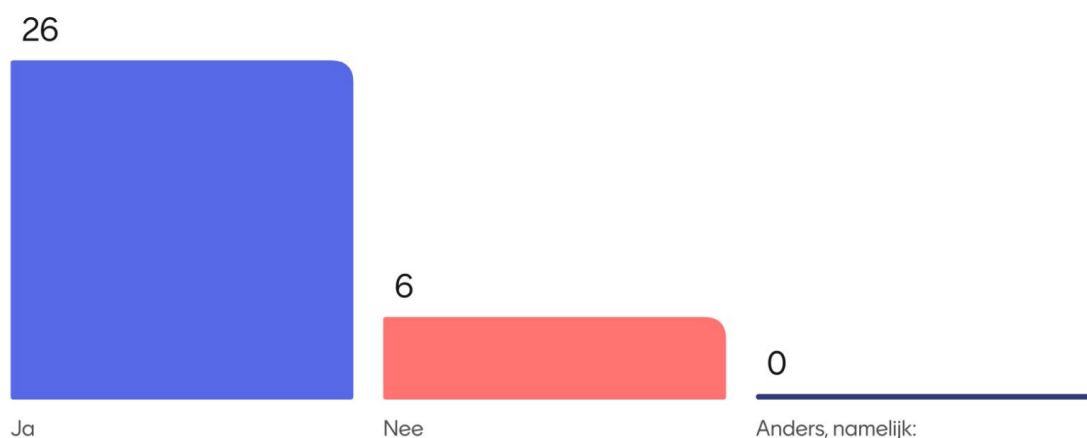
Waar denkt u aan bij regionale samenwerking?

Ter kennisname, de uitkomst leidt niet tot een inhoudelijke discussie.

Stelling 1:

Deelt u de urgentie om de regio te formaliseren?

Raadslid Bergen: Als de gemeente Venlo geen deadline had gesteld voor het afstoten van de kassiersfunctie per 1-1-1026, hadden we hier dan nu samen ook gezeten?

- Burgemeester Scholten: Jazeker, omdat de urgentie voor het formaliseren van de regionale samenwerking al langere tijd nadrukkelijk aanwezig is. Getuige ook de conclusies uit het rapport van &VandeLaar

Raadslid Venray: Waarom zijn de raden niet eerder geïnformeerd over de keuze van het Burgemeesters Overleg Noord-Limburg om een onderzoeksvraag uit de zetten bij &VandeLaar?

- Burgemeester Scholten: het besluit van het Burgemeesters Overleg Noord-Limburg is gestoeld op een gedragen besluit om vaart te gaan maken met het formaliseren van de regionale samenwerking.
- Burgemeester Vostermans: de echte urgentie bij de overige gemeenten is pas gevoeld op het moment dat Venlo heeft aangegeven de kassiersfunctie af te willen stoten (ca. 1,5 jaar geleden).
- Raadslid Venlo (tevens lid raads werkgroep Regionale Samenwerking Noord-Limburg): verwijst naar de toelichting die burgemeester Scholten en burgemeester Teunissen op 28 november 2024 hebben gegeven aan de regionale raads werkgroep.

Burgemeester Scholten: Regionale samenwerking gaat ook om vertrouwen. Willen we elkaar vooruit helpen? De huidige situatie (kassiersfunctie Venlo) is onvoldoende democratisch. Dit moet veranderen. Daarnaast worden we in toenemende mate geconfronteerd met maatschappelijke thema's en vraagstukken die op regionaal niveau besproken moeten (denk o.a. aan het woonvraagstuk). Hier moeten we als regio samen iets van vinden. Het is van belang dat wij als regio een eensluidend geluid laten horen naar andere regio's, provincie en rijksoverheid.

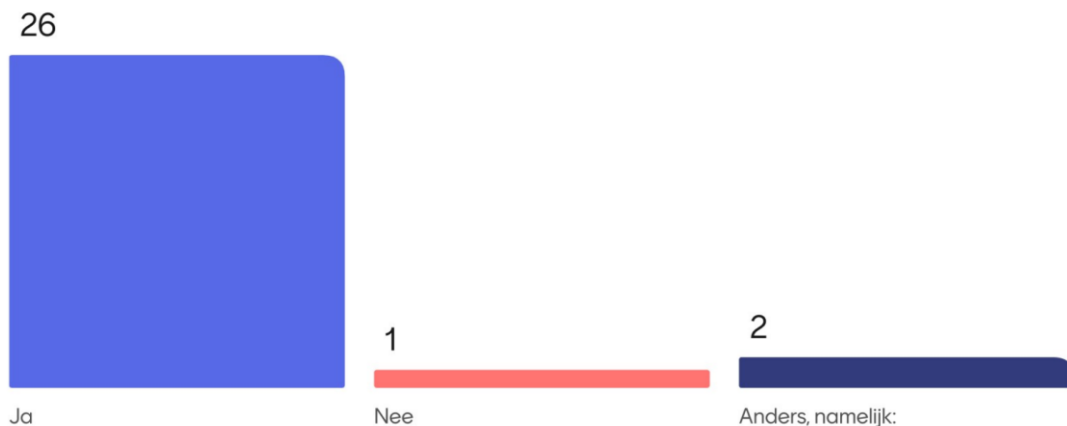
Raadslid Peel en Maas: het krachtenveld om ons heen verandert continu. We hebben als Noord-Limburg een unieke positie die we meer en beter moeten gaan uitnutten.

Raadslid Gennep: de volgorde van dit proces is niet juist. Urgentie tot regionale samenwerking is wel aanwezig, maar vorm zou inhoud moeten volgen en niet andersom.

Burgemeester Vostermans: u heeft nu de kans om als raden samen richting te geven aan de regionale visie. Dit impliceert ook keuzes maken. Dit helpt ons uiteindelijk om focus aan te brengen op de grote thema's die ons als regio raken.

Stelling 2:

Ziet u een openbaar lichaam, in de toegelichte compacte vorm, als een logische stap?

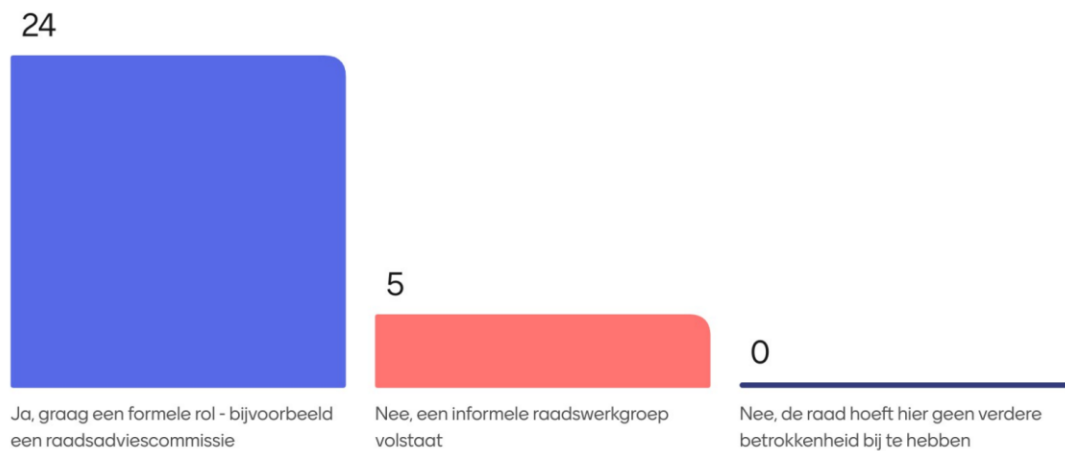

Toelichting door een van beide personen die 'anders' heeft gekozen: : Het is voor mij nog onvoldoende duidelijk welke stappen nu volgen. Wellicht was het beter geweest om gelijk bij aanvang al te kiezen voor een regeling waarin ook niet-overheden kunnen participeren."

Naschrift: In een regeling kunnen alleen overheden participeren. Zie ook hiervoor: de samenhang tussen regio en Crossroads (waarin ook niet-overheden een positie hebben) is een interessante afweging bij de herijking van de regiovisie.

Stelling 3:

Ziet u een formele rol weggelegd voor uw raad in dit construct?

De meeste deelnemers aan de bijeenkomst hebben een voorkeur voor een formele raadsadviescommissie. Een kleine groep is van mening dat een informele raadswerkgroep volstaat.

Overige opmerkingen:

Welke aandachtspunten zou u voor het vervolgtraject willen meegeven?

Inhoud zo snel mogelijk opstarten. Eerst visie, dan vorm.	Werk toe naar een gemeente.	Blijf goed communiceren	Tijdige informatievoorziening
Een vorm vinden om alle raadleden mee te nemen in beslissingen	wonen om meer samen te realiseren in onze regio	Uitwerken van handelingsscenario's als er minder dan 8 gemeentes deelnemen aan construct.	Behouden gezamenlijk draagvlak in goed overleg met gemeenteraden
Stemmingsverhoudingen, wat gebeurt er als 1 gemeente niet mee wil met de rest	Gezamenlijke afstemming regiovisie	Nu gaan voor de inhoud	Inhoud en vorm tegelijk en hou alles gemeenschappelijk zodat we van elkaar weten waar we staan
Regiovisie Profilering naar buiten Focus Wat wel wat niet	Duidelijke communicatie	Tijdige informatie; Communicatie verbeteren Aanpak over inhoud; De kracht van de regio benadrukken	Investeren in de relaties tussen raden, naast vorm en inhoud

Voor raden is het ingewikkeld en hard werken om grip te houden op een GR. Regel dit vanaf het begin goed in	Openheid, duidelijke communicatie, inhoud	Duidelijk communiceren	Nog zeker aantal raadsinformatieavonden met goede informatie
Meer afstemming met de raden Vaste evaluatiemomenten Informatieplicht	Uitvoerig blijven communiceren Raden intensief betrekken Inhoud leidend maken	Uittreedtegeling vaststellen	Laat de gemeente zelf bepalen wat zij op haar grondgebied wel en niet wil. Ben oh zo bang dat regiobureau de koers van onze gemeenten gaat bepalen.
Structuur volgt een gezamenlijke gedragen visie en inhoud.	Neem en geef de tijd aan de raden om tot een gedragen regio-visie te komen. Maar zorg er wel voor dat de governance er staat op 1-1-2026.	Een heldere planning	Zijn er meer taken die deze GR kan uitvoeren? (MRE is bvb. ook archiefdienst van de regio)
Vriendelijke regeling om uit te treden. Goed om toe te werken naar 1 regiogemeente.	Maak het mogelijk dat raden kunnen kiezen waaraan ze wel en niet mee willen doen	Welke onderwerpen	Toetredings regeling
Toewerken naar 1 regiogemeente!	Laat het geen steeds groter wordend geheel worden. Maak het vooral niet te groot.	Geen	

Raadslid Horst aan de Maas: Is voorzien in een extra regionale bijeenkomst met de acht gemeenteraden tussen 3 juni 2025 (= zienswijze raden op ontwerpregeling colleges) en 17 september (= vaststelling zienswijzen door de raden) om te spreken over de zienswijzen en waar mogelijk zaken regionaal af te stemmen?

- Jonathan Felix: Dit verzoek noteren we, waarbij dit mogelijk gecombineerd kan worden met de door de raden gevraagde regionale sessie over de inhoud van de regiovisie.

Vervolgproces

Bijlage:

- Hand-out presentatie raadsbijeenkomst 16 april 2025

Memo

Aan De colleges van B&W van de gemeenten in Noord-Limburg
Van Anouk Hofman
Plaats/Datum Venlo, 18 april 2025
Betreft **Reactienota ontwerpregeling regio Noord-Limburg**

Op 10 april jl. hebben de gemeentesecretarissen van de gemeenten in Noord-Limburg de ontwerpregeling voor de regio Noord-Limburg met elkaar besproken. Naar aanleiding daarvan zijn nog enkele vragen gerezen. De vragen worden hierna beantwoord.

Vraag 1: Toevoeging bij overwegingen

Graag zien de secretarissen aan de overwegingen toegevoegd dat het streven van de deelnemers is gericht op het bereiken van rechtmatigheid en transparantie.

Antwoord:

Deze aanvulling is overgenomen in de ontwerpregeling.

Vraag 2: Aanduiding Venray in artikel 1 sub b

In artikel 1 sub b (pagina 2) staat “en/of Venray”. Dit moet “en Venray” zijn.

Antwoord:

Deze aanvulling is overgenomen in de ontwerpregeling.

Vraag 3: Bevoegdheden collegeregeling

In artikel 6 zijn de aan de GR over te dragen bevoegdheden benoemd. De GR is een college-regeling. Dat houdt in dat de gemeenteraden geen bevoegdheden overdragen. Het budgetrecht is van de gemeenteraad en blijft bij de raden. Er worden enkel collegebevoegdheden belegd bij de GR. In dat verband wordt de vraag gesteld hoe het financieel commitment aan de entiteit dan geregeld gaat worden. Kan het college commitment afgeven op de financiën?

Antwoord:

Het klopt inderdaad dat de ontwerpregeling voor de regio Noord-Limburg is vormgegeven als een collegeregeling. Dit leidt ertoe dat er ook enkel collegebevoegdheden kunnen worden over- en opgedragen aan de GR. De in artikel 6 opgenomen bevoegdheden betreffen enkel collegebevoegdheden.

Feit is wel dat het treffen van een gemeenschappelijke regeling *verplicht* met zich brengt dat de deelnemers er altijd voor moeten zorgen dat de regeling over voldoende middelen beschikt

waardoor het de aan haar toegekende taken naar behoren kan vervullen.¹ Het begrotingsrecht van de raad wordt in zoverre bij het treffen van een gemeenschappelijke regeling dus hoe dan ook ingeperkt: de raad zal voldoende budget ter beschikking moeten stellen.

De wijze waarop de deelnemers de regio Noord-Limburg van financiële middelen gaan voorzien, kan verschillend worden ingeregeld. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt daarover niets. Dit kan bijvoorbeeld geschieden via een vooraf vast te stellen verdeelsleutel, maar het kan ook op basis van de mate waarin de regeling haar taken verricht ten behoeve van de deelnemer.

In de GR voor de Regio Noord-Limburg wordt in artikel 26 voorgesteld om de kosten van het samenwerkingsverband te verdelen naar rato van het aantal inwoners per deelnemer op 1 januari van het jaar waarop die kosten betrekking moeten hebben. De hoogte van de bijdrage van de deelnemers wordt opgenomen in de begroting. Deze systematiek is ook van toepassing bij het vullen van het stimuleringsfonds en de investeringsfondsen, zo volgt uit artikel 8 lid 1 en 2 van de GR. Zoals hierna uiteengezet zal worden, is voor de systematiek van de stimulerings- en investeringsfondsen aangesloten bij de al bestaande systematiek uit de Metropoolregio Eindhoven. Uit de programmabegroting van de MRE volgt duidelijk hoe de gemeentelijke bijdragen per inwoner wordt berekend, ook voor de fondsen ([2024-07-03-AB-Begroting-MRE-2025.pdf](#)).

Vraag 4: Stimuleringsfondsen en investeringsfondsen

Artikel 8 ziet op het in te stellen stimuleringsfondsen en investeringsfondsen. Graag wensen de secretarissen dat in de toelichting bij de regeling wordt opgenomen waarom dit onderscheid wordt gemaakt en dat er bovendien een duidelijke definitie van deze fondsen in de begripsbepalingen wordt opgenomen, zodat er geen verwarring ontstaat over het verschil tussen deze fondsen. Ook vindt men de terminologie enigszins verwarrend in relatie tot de reeds in gebruik zijnde termen “Investeringsagenda” en “Innovatiefonds”. Dit zijn (af)lopende trajecten onder het huidige samenwerkingsverband die vooral het karakter hebben van een stimuleringsfonds.

Antwoord:

Het doel van de stimulerings- en investeringsfondsen is om de ontvangen gelden uit de regiodeals op transparante wijze te verdelen binnen de regio, passend binnen de kaders van de regionale agenda. Voor de systematiek van de stimulerings- en investeringsfondsen is aangesloten bij de al bestaande systematiek van de Metropoolregio Eindhoven. De MRE werkt namelijk al vele jaren naar grote tevredenheid met een stimuleringsfonds ([Samen investeren! | Metropool Regio Eindhoven](#)). Per 1 juli 2024 is er bij de MRE een investeringsfonds bijgekomen. Dit laatste is dus een nieuw instrument.

¹ Circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 8 juli 1999, kenmerk F099/U5911.

Voorgesteld wordt om voor de regio Noord-Limburg ook te gaan werken met de voornoemde fondsen, zodat de Regio echt slagkracht krijgt en als katalysator kan dienen voor een verantwoorde verdeling van de gelden uit de Regiodeal. In de toelichting bij de gemeenschappelijke regeling zal hier nader bij worden stilgestaan.

Het stimuleringsfonds heeft het stimuleren (of aanjagen) van projecten van derden die de economische structuur in de regio versterken en die passen binnen de kaders van de regionale agenda, tot doel. Zie daarvoor ook artikel 8 lid 1 sub a.

Bij de investeringsfondsen gaat het om de investering in concrete projecten die passen bij de thema's van de regionale agenda, eventueel in combinatie met middelen van andere overheden en private partijen. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om het afgeven van garanties of het aangaan van leningen.

Het voornoemde is thans ook opgenomen in de begripsbepalingen.

Voorstelbaar is overigens om – gelijk aan de MRE – in eerste instantie enkel te gaan werken met stimuleringsfondsen. Wel wordt geadviseerd om de optie om te gaan werken met investeringsfondsen alvast in de regeling op te nemen, zodat de tussentijdse aanpassing van de regeling niet nodig is.

Vraag 5: Artikel 8.2 en de mogelijkheid tot het extra beschikbaar stellen van middelen

In artikel 8.2 wordt de mogelijkheid omschreven voor het extra beschikbaar stellen van middelen. De secretarissen vernemen graag wie dan over deze middelen gaat.

Antwoord:

Binnen de gemeenschappelijke regeling beschikt het Algemeen Bestuur over het begrotingsrecht. In de begroting wordt opgenomen welke middelen beschikbaar zijn voor het stimulerings- en investeringsfondsen. Het is, met andere woorden, het AB dat daartoe besluit.

Voor zover met het extra beschikbaar stellen van middelen wordt bedoeld op de aanvullende mogelijkheid tot het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten met deelnemende gemeenten en derden, geldt voor de gemeenten dat de gemeenten in dat geval zelf besluiten of zij extra middelen beschikbaar wensen te stellen. Indien daarvoor eerst een raadsbesluit nodig is, dan is dat de procedure die doorlopen zal moeten worden.

Vraag 6: Bevoegdheden ten aanzien van personeel

In artikel 14 sub e is opgenomen dat het DB verantwoordelijk is voor het aannemen, schorsen en ontslaan van personeel. Dit terwijl in artikel 24 lid 3 iets anders lijkt te staan, namelijk dat de secretaris hiervoor verantwoordelijk is. De secretarissen zien graag een verduidelijking opgenomen in de regeling.

Antwoord:

In artikel 14 sub e is opgenomen dat het DB bevoegd is tot:

- e. *het aannemen, schorsen en ontslaan van personeel, dit met uitzondering van de secretaris.*

In artikel 24 lid 3 is opgenomen dat de secretaris namens het dagelijks bestuur kan worden belast met het aannemen, het schorsen en het ontslaan van personeelsleden van het samenwerkingsverband.

Hieruit volgt aldus dat het een DB-bevoegdheid is, die gemandateerd kan worden aan de secretaris. De verantwoordelijkheid voor het personeel blijft daarmee altijd bij het DB liggen.

Onderwerp Ontwerpregeling openbaar lichaam Regio Noord Limburg

Zaaknummer		Steller	Medewerker team Concern
		Team	Concern
Raad datum	23 september 2025	Teammanager	Teammanager Concern
		Portefeuillehouder	Wim de Schryver

Openbaarheid

Ja, Per direct.

Ter advisering/kennisneming/bespreking

Ter advisering

Voorstel

Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen ten aanzien van ons ontwerpbesluit over het treffen van het openbaar lichaam Regio Noord-Limburg per 1 januari 2026

Raadsvoorstel

Inleiding

Op 27 februari jl. bent u per raadsinformatiebrief geïnformeerd over het voornemen van de acht Noord-Limburgse colleges om de regionale samenwerking per 1 januari 2026 te formaliseren in een gemeenschappelijke regeling – meer specifiek: een openbaar lichaam. Directe aanleiding van dit voornemen was de constatering dat de bestuurlijke en ambtelijke intensiteit en de financiële belangen rondom de regionale samenwerking zijn toegenomen. Mede in het licht van de toekenning van de Regio Deal II heeft het burgemeestersoverleg van de regio opdracht gegeven aan het bureau &Van de Laar om te adviseren over de meest optimale organisatievorm voor de Regio Noord-Limburg, passend bij de (regionale) inhoudelijke opgaven. De meest passende vorm is een openbaar lichaam onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op 8 april 2025 hebben wij tijdens het Sprekersplein uw raad een toelichting gegeven op dit voornemen; op 16 april jl. is er tijdens een regionale bijeenkomst nader stilgestaan bij de karakteristieken van een openbaar lichaam.

Beoogd resultaat

Met dit raadsvoorstel wordt uw raad op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in de gelegenheid gesteld om een formele zienswijze te geven op het ontwerp van deze gemeenschappelijke (college)regeling.

Argumenten

1.1. De voorgenomen formalisering van de Regio Noord-Limburg geeft opvolging aan eerdere aanbevelingen van de Commissie Hendrikx (Floriade, 2013), &Van de Laar en het Regionale Aanjaagteam

Het idee om de regionale samenwerking te formaliseren is niet nieuw. Naar aanleiding van de Floriade adviseerde de commissie Hendrikx de – toen – zeven samenwerkende gemeenten binnen de regio “om op korte termijn een onderzoek te starten naar de meest geschikte samenwerkingsvorm op regioniveau, en om tot die tijd in elk geval samenwerkingsverbanden op projectniveau te formaliseren en daartoe telkens een tijdelijke rechtspersoon in te richten. De aanbevelingen van de commissie zijn destijds door alle gemeenteraden overgenomen, maar tot uitvoering is het om verschillende redenen niet gekomen. In het licht van de toekenning van de Regio Deal II is de urgentie ontstaan om de governance rondom regionale samenwerking opnieuw tegen het licht te houden. In opdracht van het burgemeestersoverleg van de regio heeft het advies bureau &Van de Laar geadviseerd over de meest optimale organisatievorm, met als conclusie dat een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) het meest passend is. Tijdens de bespreking van het rapport tijdens een regionale bijeenkomst van de colleges van B&W in september 2024 bleek dat er toen nog uiteenlopende beelden bestonden over de gewenste vorm, het te doorlopen proces en de inhoud van de toekomstige samenwerking. Op basis daarvan is het Regionaal Aanjaagteam ingesteld, bestaande uit diverse regionale bestuurders, waarbij tevens is gekeken naar alternatieve vormen voor een openbaar lichaam. Het eindadvies van het aanjaagteam werd op 20 december 2024 opgeleverd, met opnieuw als conclusie dat het openbaar lichaam de best passende vorm is. Op 25 februari 2025 hebben de colleges vervolgens het proces vastgesteld om per 1 januari 2026 de regionale samenwerking te formaliseren in een openbaar lichaam.

1.2. Met de oprichting van een openbaar lichaam ontstaat er collectief eigenaarschap

Eén van de door &Van de Laar geconstateerde knelpunten in de samenwerking is een gebrek aan een collectief ervaren en daarbij passend gedrag van eigenaarschap van de regionale samenwerking. Deels wordt dit verklaard vanuit de huidige netwerksamenwerking die is gebaseerd op een bestuursconvenant, en veel ruimte

Raadsvoorstel

biedt aan deelnemers om situationeel te kiezen voor een houding van dan wel eigenaar, klant, sponsor of criticaster in de samenwerking. Cherry-picking ligt daarbij voortdurend op de loer.

Formeel gezien is de samenwerking gepositioneerd in de bestuurlijke en ambtelijke lijn van de gemeente Venlo: begroting en medewerkers zijn onderdeel van de gemeente Venlo. Daarmee staat de samenwerking – vooral voor de gemeenteraden anders dan die van Venlo – echt op afstand. Met een openbaar lichaam ontstaat er collectief eigenaarschap, waarbij ieder college deelnemer is. Door het publieke karakter van een openbaar lichaam is ook de kaderstellende en controlerende positie van de gemeenteraden in de nieuwe situatie geborgd.

1.3. De samenwerking krijgt meer slagkracht, zonder dat er raadsbevoegdheden overgaan

De ontwerpregeling gaat uit van een collegeregeling. Dat wil zeggen: er gaan géén raadsbevoegdheden over naar het openbaar lichaam. Een belangrijk kaderstellend document voor de regionale samenwerking is de Regiovisie. Deze wordt, ook in de nieuwe situatie, door de gemeenteraden vastgesteld. Binnen de kaders van de Regiovisie kunnen de colleges bevoegdheden overdragen die het openbaar lichaam in staat stellen om de toegekende taken uit te voeren. Daartoe stelt het algemeen bestuur (AB) één keer per 4 jaar een uitvoeringsprogramma vast, en jaarlijks een begroting (waarop u een zienswijze kunt geven). Doordat er zometeen een algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB) zijn die, binnen de afgebakende taken, bevoegdheden en kaders, besluiten kunnen nemen, wint de samenwerking aan slagvaardigheid.

1.4. Voorliggende ontwerpregeling bouwt voort op de zienswijzen van de Noord-Limburgse gemeenteraden bij de wijziging van de gemeenschappelijke regelingen in 2024, en is juridisch extern getoetst

Naar aanleiding van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zijn alle gemeenschappelijke regelingen in 2024 gewijzigd. De kaderstellende en controlerende bevoegdheden voor gemeenteraden zijn toen verruimd. Op initiatief van de regionale raads werkgroep hebben de Noord-Limburgse gemeenteraden in 2024 een uniforme zienswijze opgesteld, die vervolgens is verwerkt in de gemeenschappelijke regelingen. Deze zienswijze vormde het vertrekpunt bij het ontwerpen van voorliggende regeling. De ontwerpregeling is vervolgens ook extern juridisch getoetst door hetzelfde advocatenkantoor dat in 2024 de wijziging van de ontwerpregelingen heeft begeleid. Daarmee vormt de ontwerpregeling een goed fundament voor de regionale samenwerking in een openbaar lichaam.

1.5. De democratische positie van de gemeenteraden verbetert aanzienlijk ten opzichte van de bestaande praktijk

Het uitgangspunt van de wetgever in de Gemeentewet is helder: publieke samenwerking gaat boven private samenwerking. Dat komt doordat de positie van gemeenteraden, en zeker na de wijziging van Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), sterker is in een publiekrechtelijk construct. Zo geldt bijvoorbeeld het vragenrecht van een raadslid ook richting het samenwerkingsverband, heeft de gemeenteraad een zienswijzerecht bij belangrijke besluiten en kan de lokale rekenkamer onderzoek doen naar het samenwerkingsverband. Ook bestaat de mogelijkheid om een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in te stellen: een gremium dat optreedt als adviseur van het algemeen bestuur (AB), maar ook een rol vervult als rapporteur richting de eigen raad. Dit gremium is wettelijk niet verplicht, maar in de voorliggende ontwerpregeling kiezen we er bewust voor om de gemeenteraden deze formele positie binnen het samenwerkingsverband te geven omdat op de regionale raadsbijeenkomst van 16 april jl. de wens is uitgesproken om in de nieuwe gemeenschappelijke regeling een formele raadsadviescommissie in te bouwen.

Raadsvoorstel

Daarmee wordt de democratische positie van uw raad versterkt, en zeker ten opzichte van het huidige samenwerkingsconvenant waarbij de raden formeel op afstand staan.

Hiermee ligt er wat ons betreft een complete ontwerpregeling voor. Vanzelfsprekend staat het uw raad vrij om een zienswijze te formuleren.

Kanttekeningen

1.1. Het spoor 'governance' en het spoor 'inhoud' gaan op een parallelle wijze op route naar de gemeenteraden

Tijdens de regionale raadsbijeenkomst op 16 april jl. werd de wens uitgesproken dat de ontwerpregeling (governance) en de Regiovisie (inhoud) gelijktijdig worden voorgelegd. Hoewel de ontwerpregeling zo is opgesteld dat deze universeel hanteerbaar is, hebben we de sporen governance en inhoud wel nader op elkaar afgestemd. Uw raad wordt met dit raadsvoorstel in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven op de ontwerpregeling. Daarnaast wordt u betrokken in het proces om te komen tot een geactualiseerde regiovisie en kunt u reageren op de startnotitie voor de regiovisie. Eventuele wensen of bedenkingen kunnen dan worden meegenomen richting respectievelijk de definitieve regeling of de definitieve regiovisie.

1.2. De oprichting van een nieuwe entiteit regelt niet alles 'vanzelf'

Met het treffen (oprichten) van een regeling ontstaat er in juridische zin een organisatie, maar er moet vervolgens ook nog in praktische zin een organisatie gebouwd worden. De voorbereidingen hiervoor worden momenteel getroffen. Gedacht kan worden aan mandaten die de individuele colleges moeten geven aan het openbaar lichaam, het uitvoeringsprogramma, een eerste begroting, of producten zoals een directiestatuut of huishoudelijk reglement. Maar ook in personele zin is het belangrijk om op te merken dat (een deel van) de medewerkers van het regiobureau op dit moment een overeenkomst voor onbepaalde tijd heeft c.q. hebben met een gemeente. Met deze medewerkers zal gesproken worden over een passende oplossing, zoals bijvoorbeeld: in dienst treden bij het openbaar lichaam of gedetacheerd worden. Het oprichten van een openbaar lichaam is dus niet alleen een juridische aangelegenheid, maar vergt in de nabije toekomst ook nadere organisatiekeuzes.

Communicatie

Anders dan met uw raad is op dit moment geen nadere communicatie van toepassing.

Financiële gevolgen

De aanleiding om de regio te formaliseren tot een openbaar lichaam is niet financieel van aard. Wel zal er op financieel vlak een belangrijke wijziging plaatsvinden: de samenwerking krijgt een eigen begroting, waar alle gemeenteraden jaarlijks een zienswijze op kunnen geven. Waar de netwerksamenwerking nu nog vooral leunt op de gemeente Venlo (en daarvoor ook een vergoeding betaalt), zal het beoogde samenwerkingsverband diensten zoals ICT, administratie of juridische advisering zelf moeten organiseren. Daarbij is samenwerking met de individuele gemeenten (bijvoorbeeld aan de hand van dienstverleningsovereenkomsten) nog altijd denkbaar, maar hiermee worden de kosten van de samenwerking wel transparanter.

Vervolgtraject besluitvorming

september 2025: Indienen zienswijze gemeenteraad.

oktober 2025: Weging zienswijze en mogelijke aanpassing van de ontwerpregeling.

november 2025: Toestemming gemeenteraden.

december 2025: definitief besluit colleges B&W.

Raadsvoorstel

1 januari 2026: inwerkingtreding openbaar lichaam

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

Ontwerp regeling regio Noord Limburg

Concept raadsbesluit zienswijze ontwerpregeling

Naslagwerk

N.v.t.

Onderwerp

Zienswijze ontwerp gemeenschappelijke regeling regio Noord Limburg

Datum 23 september 2025

Pagina 1 van 1

De raad van Venray,

gelezen het advies van B en W,

gelezen het advies van de commissie,

besluit:

- Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpregeling Regio Noord Limburg.
Of
- Bijgaande zienswijze in te dienen op de ontwerpregeling Regio Noord Limburg...

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 september 2025

De griffier,

S.A. Boere